

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВИХ СТАНДАРТІВ ПРАВ ДИТИНИ В УКРАЇНІ

Проблема захисту прав дитини є актуальною в наш час, тому що в Україні посилюються дії фізичного, психологічного чи економічного насильства над дітьми.

Україна включилася в процес імплементації міжнародно-правових стандартів прав дитини, починаючи з Декларації про права дитини, яка була прийнята 20 листопада 1959 року Генеральною Асамблеєю ООН, та Конвенції про права дитини від 20 листопада 1989 року, що стали головними міжнародно-правовими документами з питань дитинства.

В Україні права дитини згідно вказаної Декларації також базують на соціальних і правових принципах реалізації прав:

Дитину не повинні обмежувати в національних, релігійних, культурних, соціальних та економічних правах.

Діти з обмеженими можливостями не повинні бути позбавлені права на освіту, піклування, медичну допомогу, якщо цього потребують.

Дитині повинні першій надавати захист і допомогу.

Дитина повинна бути захищена від фізичного та морального гноблення таких, як експлуатації, жорсткого ставлення.

Не повинна бути об'єктом торгівлі та жертвою дитячої трансплантації.

Суттєвим доповненням прав дитини згідно Декларації можна Конвенцію про права дитини.

В Конвенції про права дитини зазначається, що дитина повинна бути повноцінною і рівноправною особистістю та самостійний суб'єктом права. Відповідно до Конвенції дитиною є кожна людська істота, яка досягла 18 – річного віку.

Відповідно до положень вказаної Конвенції дитина для якісного виховання та повноцінного розвитку повинна зростати в повній сім'ї, де їй в повному обсязі повинні забезпечуватися розуміння та любов.

Права дитини прирівнюються до прав людини, відповідно до яких дитина має право на життя і здоров'я, честь і гідність, які зазначені в законодавстві України і закріплено в Конституції України.

Держава має права надавати та контролювати надійне усиновлення та опіку над дітьми та соціальний захист.

Слід відзначити, що Україна успішно ратифікувала низку конвенцій з питань забезпечення належного дитинства та захисту прав дитини: Конвенцію про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення 25.10.1980 р.; Європейську Конвенцію про здійснення прав дітей 25.01.1996 р.; Конвенцію про юрисдикцію, право, що застосовується, виконання та співробітництва щодо батьківської відповідальності за заходів захисту дітей від 19.10.1996 р.; Конвенцію про контакт з дітьми від 15.05.2003 р.; Конвенцію про стягнення аліментів за кордоном від 20.06.1956 р.; Європейську Конвенцію про визнання і виконання рішень стосовно опіки над дітьми та про поновлення опіки над дітьми від 20.05.1980 р.; Європейську Конвенцію правовий статус дітей, народжених поза шлюбом від 15.10.1975 р.; Конвенцію про заборону та негайні заходи, щодо ліквідації форм дитячої праці від 17.06.1999 р.; та Конвенцію про кіберзлочинність від 23.11.2001р.

Також в Україні йдуть ратифікаційні процеси щодо Конвенції про захист дітей від сексуальної експлуатації та сексуального розбещення 2007р.; Європейської Конвенції про усиновлення (переглянутої), 2008 р. та Конвенції про захист дітей та співробітництво з питань міжнародного усиновлення, 1993 р.

З іншого боку слід зауважити на зростання небезпеки для прав дитини через поширення бродяжництва, жебрацтва та втягнення в злочинну діяльність дітей.

У зв'язку з цим, ми пропонуємо створити удосконалити організаційно-правові механізми захисту прав дитини в Україні, зокрема створити постійнодіючі денні консультативні центри допомоги дітям (насамперед психологічної та правової допомоги), які мають стати альтернативою для притулків, оскільки діти бояться та уникають таких закладів, як і телефонні служби довіри (останні не дають дитині повноцінного живого спілкування).

Важливим в роботі буде те, що дитина, коли хтось порушить її права, вона зможе звернутися в центр і отримати допомогу: соціального працівника, психолога, психолога-реабілітолога, психотерапевта, юриста.

Слід звернути увагу на те, що про необхідність надання дітям з уразливих категорій населення чи у особливих випадках мова йде і в міжнародно-правових актах. Наприклад частина третя ст. 9 Факультативного протоколу до Конвенції про права дитини щодо торгівлі дітьми, дитячої проституції і дитячої порнографії від 01.01.2000 р. (Факультативний протокол ратифіковано Законом України № 716-IV від 03.04.2003 р.) «Держави-учасниці вживають всіх можливих заходів з метою надання будь-якої належної допомоги жертвам таких злочинів, включаючи їхню повну соціальну реінтеграцію та їхнє повне фізичне і психологічне відновлення». Незважаючи на спеціальне призначення вказаного міжнародного договору, ми вважаємо, що вказана норма повинна бути імplementована Україною і щодо захисту прав дитини, забезпечення повної соціальної реінтеграції та їхнього повного фізичного і психологічного відновлення в будь-яких випадках (ситуаціях), коли дитина потребує таких заходів або допомоги.

Отже, держава повинна належним чином має організувати діяльність органів, які покликані реалізовувати та захищати права дітей від порушень, недбалого ставлення та злочинних дій щодо дитини.

В контексті імplementації міжнародно-правових актів з питань захисту прав дитини необхідно створити (систематизувати) каталог міжнародних стандартів прав дитини та їх гарантій, і через призму такого каталогу визначитися з рівнем відповідності національного законодавства України міжнародно-правовим стандартам, що є предметом окремого дослідження.

Матіяш О. В.

студент, Київський національний університет імені Тараса Шевченка

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРЧИХ ПРАВ ЛЮДИНИ

На сучасному етапі розвитку суспільства виборчі права належать до невід'ємних прав людини, гарантованих їй численними нормативно-правовими актами, прийнятими як на міжнародному, так і на національному рівнях. Право особи брати участь у виборах, що стосується як активного, так і пасивного виборчого права, дає їй можливість безпосередньо долучитись до процесу держа-